

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 8846/2024
09.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиље АА из ... чији је пуномоћник Драган Бојанић адвокат из ..., против туженог ББ из .... са боравиштем у Словенији, чији је пуномоћник Иван Златић адвокат из ..., ради делимичног лишења родитељског права, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 295/23 од 24.01.2024. године, у седници одржаној 09.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиље па се **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 295/23 од 24.01.2024. године тако што се **ОДБИЈА**, као неоснована, жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Параћину П2 320/21 од 07.03.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину П2 320/21 од 07.03.2022. године усвојен је тужбени захтев па је тужени делимично лишен родитељског права у делу одлучивања о промени пребивалишта – боравишта свог детета, малолетне ВВ из ... која је рођена ...2015. године и обавезан тужени да то призна и трпи правне последице ове пресуде, као и да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 295/23 од 24.01.2024. године укинута је првостепена пресуда и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се тужени делимично лиши родитељског права у делу одлучивања о промени пребивалишта – боравишта свог детета, малолетне ВВ из ..., рођене ...2015. године и одлучено да свака страна сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је одговорио на ревизију тужиље.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), у вези члана 202. Породичног закона и члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 10/23) и оценио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању парничне странке су биле у браку до развода 24.12.2018. године. У браку парничних странака рођено је троје заједничке деце, синови ГГ рођен ...1997. године и ДД рођен ...2001. године и ћерка ВВ рођена ...2015. године која је пресудом о разводу брака поверена мајци на самостално вршење родитељског права и одређено да ће пребивалиште малолетног детета бити место пребивалишта и боравишта мајке. Од развода брака тужени живи у Словенији где се и запослио а контакте са малолетном ВВ је остваривао најчешће телефонским путем, док мајка са дететом живи са својим родитељима у њиховој кући, запослена је са месечном платом од 35.000,00 динара. У Немачкој има рођену сестру која тамо живи 17 година и која јој је пронашла запослење у месту ... у Немачкој. Тужиља жели да са малолетном ВВ настави да живи и ради у Немачкој како би побољшала услове свог и живота свог малолетног детета. Тужени је упознат са жељом тужиље да са малолетном ВВ живи и ради у Немачкој, у месту ..., у близини ..., али се након првобитне сагласности почео противити промени пребивалишта своје ћерке.

Након што је прибавио и стручно мишљење центра за социјални рад који је прибавио и мишљење малолетног детета, првостепени суд је закључио да пресељењем заједничког малолетног детета не би била ускраћена очева права јер би дете у даљем току наставило школовање и живот са мајком у средини која је њему сродна, живело би код мајчине рођене сестре, и имало би повољнију животну ситуацију и неспорно бољи стандард који би јој био понуђен у Немачкој. Пресељење детета не би отежало коришћења права детета која му припадају и не би ускратило очево право да одржава контакте са дететом јер живи и ради у Словенији, шофер је па често вози управо у близини места где би малолетна ВВ живела, па би контакти детета са оцем били много чешћи и остваривани лично а не само телефонским путем. Промена пребивалишта детета није контраиндикована његовом најбољем интересу јер би се пресељењем побољшао стандард и боље могућности да се живот побољша какво право је тужени остварио напуштајући Србију и заснивајући радни однос у Словенији након развода брака са тужиљом. Због тога је првостепени суд оценио да недавање сагласности за промену пребивалишта малолетне ВВ представља несавесно вршење родитељског права и дужности, па је на основу одредбе члана 82. став 4. у вези става 1. и 2. Породичног закона, усвојио тужбени захтев и туженог као оца делимично лишио родитељског права у погледу одређивања места пребивалишта односно боравишта малолетне ВВ.

Другостепени суд је након одржане расправе и из утврђеног чињеничног стања извео другачији чињеничноправни закључак сматрајући да се не ради о несавесном понашању туженог у односу на малолетно дете, јер је отац чак и побољшао квалитет њиховог личног односа те да одбијање, односно ускраћивање давања сагласности за

промену пребивалишта детета, иако је то њена воља, није несавесно вршење родитељског права већ напротив одговоран однос према малолетном детету, с обзиром да мајка није регулисала свој боравак у Немачкој што доводи у неизвесност сам живот малолетне ВВ у Немачкој. Из ових разлога другостепени суд је оценио да нису испуњени услови из члана 82. Породичног закона за делимично лишење родитељског права туженог оца у делу одлучивања о промени пребивалишта односно боравишта свог детета, малолетне ВВ па је одбио захтев тужиље да се тужени у овом делу лиши родитељског права.

По оцени Врховног суда основано се ревизијом тужиље указује на погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда.

Наиме према члану 3. став 1. Конвенције о правима детета (Закон о ратификацији Конвенције Уједињених нација о правима детета „Службени лист СФРЈ, међународни уговори бр. 15/90 и „Службени лист СРЈ“ међународни уговори бр. 4/96 и 2/97) у свим активностима које се тичу деце без обзира на то да ли их предузимају јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови или административни органи и законодавна тела најбољи интерес детета биће од првенственог значаја. Ову обавезу преузео је и Породични закон који у члану 6. став 1. прописује да је свако дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу детета. Према члану 82. став 1., 2. и 4. Породичног закона родитељ који несавесно врши права или дужности садржине родитељског права може бити делимично лишен родитељског права. Судска одлука о делимичном лишењу родитељског права може лишити родитеља једног или више права из дужности из садржине родитељског права, осим дужности да издржава дете а родитељ који не врши родитељско право може бити лишен права на одржавање личних односа са дететом и права да одлучује о питањима која битно утичу на живот детета. Из ових одредби произилази да је за примену института делимичног лишења родитељског права неопходно утврдити да ли је изрицање овако изузетно тешке мере оправдано сходно одредбама члана 82. став 1. Породичног закона.

Првостепени суд је уважавајући мишљење центра за социјални рад, датог у смислу члана 270. Породичног закона, закључио да туженог треба делимично лишити родитељског права у погледу давања сагласности мајци за промену пребивалишта малолетног детета јер је то у интересу детета. Дете би у Немачкој имало боље услове за живот него што има у Србији где живи са мајком. У ситуацији када је мајци обезбеђен животни простор и радно место, а добијању боравишне визе за мајку и дете претходи добијање сагласности од оца детета за промену пребивалишта које он условљава управо добијањем радне дозволе то оваквим понашањем тј. противљењем одласку детета у иностранство тужени нарушава интерес детета и онемогућава његово редовно животно функционисање јер би побољшање услова живота детета које жели да се са мајком пресели у иностранство у његовом најбољем интересу. Остваривање личних односа између оца и ћерке, које су се и до сада одвијали најчешће телефоном а ређе личним контактима, биће побољшано одласком тужиље са дететом у Немачку с обзиром на чињеницу да је тужени шофер који често одлази у место близу места где ће животи малолетна тужиља са мајком. Стога је правилно првостепени суд оценио да је најбољи интерес детета да се отац лиши родитељског права одлучивања о промени пребивалишта и боравишта малолетног детета.

Наиме, полазећи од утврђеног чињеничног стања и имајући у виду извештај надлежног органа старатељства датог уз уважавање мишљења малолетног детета, које је способно да изрази своје мишљење са којим родитељем и где жели да живи, сходно узрасту и полу детета, његовим жељама, потребама и емоцијама као и процени родитељске способности оба родитеља Врховни суд је оценио да је правилан закључак првостепеног суда да пресељење у Немачку са мајком као законским заступником којој је поверено самостално вршење родитељског права неће нарушити најбољи интерес малолетне ВВ. Најбољи интерес детета којим је сходно цитираном члану 3. Конвенције о правима детета и члану 6. Породичног закона суд дужан да се руководи у спору за заштиту права детета представља правни стандард који се цени с обзиром на узраст и пол детета, његове жеље и осећања, зрелост и емотивне потребе. Сходно члану 67. Породичног закона родитељско право изведено је из дужности родитеља и постоји само у мери потребној за заштиту личности, права и интереса детета те у ситуацији када се промена пребивалишта не одражава неповољно по дете и у битном не утиче на могућност одржавања личних односа између детета и родитеља који не врши родитељско право, противљење промени пребивалишта детета сходно члану 78. став 3. у вези са чланом 82. став 1. и 4. Породичног закона представља разлог да се тај родитељ, у конкретном отац, лиши права да одлучује о промени пребивалишта детета. Стога је правилно по оцени Врховног суда првостепени суд лишио туженог родитељског права одлучивања о промени пребивалишта детета.

Правилна је и одлука о трошковима поступка јер је донета сходно члану 207. Породичног закона водећи рачуна о разлозима правичности.

Из наведених разлога Врховни суд је одлучио као у изреци применом одредби члана 416. став 1. ЗПП.

Одлуку о трошковима поступка садржану у ставу другом изреке Врховни суд је донео применом одреди из члана 165. став 2. у вези члана 153. и 154. ЗПП сматрајући да трошкови одговора на ревизију нису били нужни и неопходни за одлучивање о изјављеној ревизији.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**